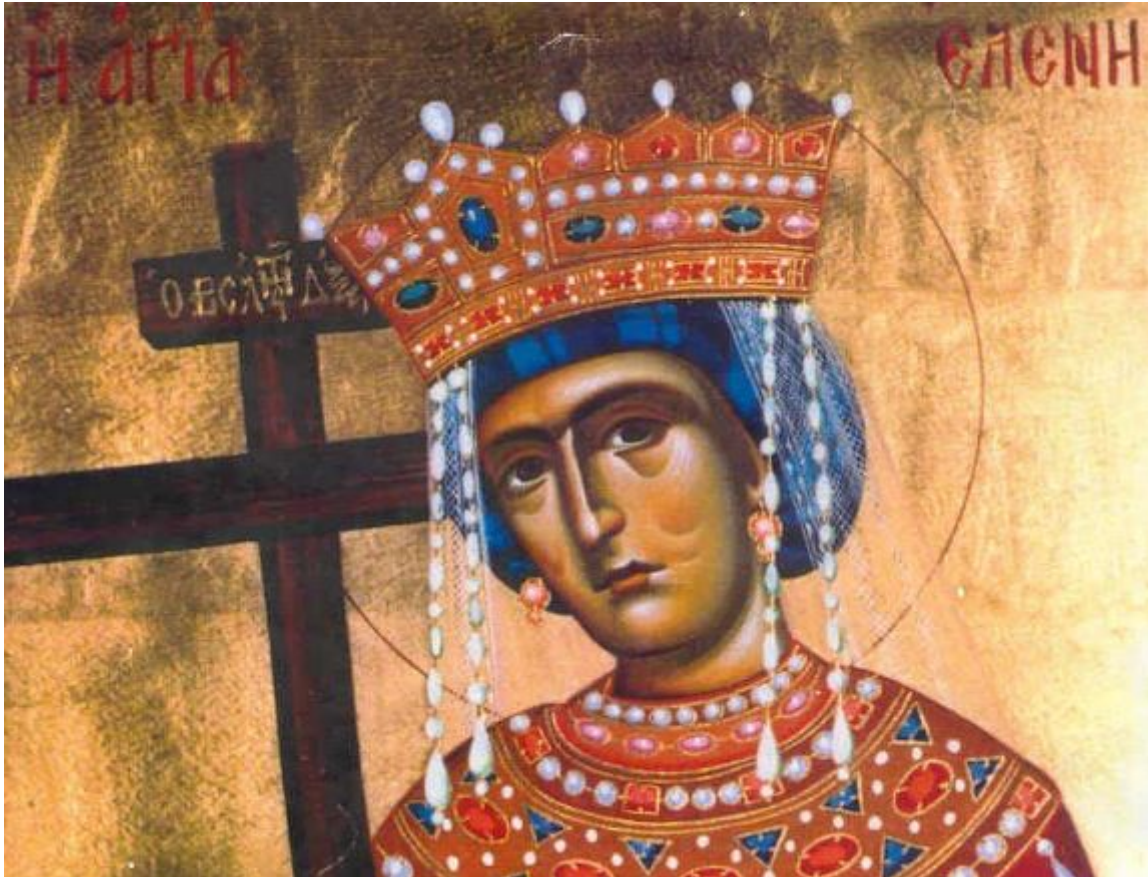

“Η Αγία Ελένη ήταν ιδιαίτερα μεγαλόψυχη και γενναιόδωρη”

/ Γνώμες

Πρωτοπρ. Βασίλειος Ι. Καλλιακμάνης, Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.

α) Οι γυναίκες έπαιξαν καθοριστικό ρόλο τόσο στη διάδοση του χριστιανικού μηνύματος της Αναστάσεως, όσο και στην πρακτική εφαρμογή της κορυφαίας ευαγγελικής εντολής της αγάπης. Από την λαμπροφόρο ημέρα της εγέρσεως του Χριστού που οι μυροφόρες βρέθηκαν «λίαν πρωί» στο μνήμα και άκουσαν από «φασφόρο άγγελο», το «ηγέρθη, ουκ έστιν ώδε» μέχρι τις μέρες μας, οι γυναίκες κόσμησαν το αγιολόγιο, ανάθρεψαν αγίους, διακόνησαν τη λατρεία της Εκκλησίας και πρωτοστάτησαν σε έργα ευποιίας.

β) Η εκκλησία τίμησε και ανύψωσε ηθικά τη γυναίκα. Από πράγμα και κτήμα του

άνδρα την αντιμετώπισε ως κατ' εικόνα Θεού πλασμένο άνθρωπο με ιδιαίτερα χαρίσματα. Η αλήθεια αυτή αποκτά ιδιαίτερο ενδιαφέρον, αν σκεφθεί κάποιος, ότι ακόμη και ο μεγάλος σοφός της αρχαιότητας, Θαλής ο Μιλήσιος, επηρεασμένος από το γενικότερο κλίμα υποτίμησης των γυναικών στην εποχή του, θεωρούσε τον εαυτό του τυχερό για τρία πράγματα: «Πρώτον, ότι έγινε άνθρωπος και όχι θηρίο, έπειτα άνδρας κι όχι γυναίκα και τρίτον έλληνας κι όχι βάρβαρος».

γ) Από την άλλη, στα Ευαγγέλια βλέπουμε το Χριστό να προστατεύει τη μοιχαλίδα, να δέχεται τη μετάνοια της πόρνης, να συνομιλεί για υψηλές θεολογικές αλήθειες με τη Σαμαρείτιδα και εκτός από μαθητές να έχει και μαθήτριες, που αξιώνονται αυτές πρώτες να δεχθούν και να διαδώσουν το χαρμόσυνο μήνυμα της Αναστάσεως. Οι πατέρες εν συνεχεία υπερασπίζονται τις γυναίκες έναντι των άδικων νόμων και αναθέτουν σε αυτές διάφορα διακονήματα.

δ) Αναφέρεται, λ.χ. ότι η διακόνισσα Ολυμπιάδα που υπηρετούσε στην Κωνσταντινούπολη και έγινε στενή κοινωνική συνεργάτιδα του ιερού Χρυσοστόμου, αφιέρωσε το μεγαλύτερο μέρος της περιουσίας της σε αγαθοεργίες. Παράλληλα, οργάνωσε δίκτυο 250 περίπου γυναικών, οι οποίες επιδίδονταν σε έργα κοινωνικής προσφοράς. Μιμούμενη και ακολουθώντας τις μαθήτριες του Χριστού, που Τον διακονούσαν από τα υπάρχοντά τους, η Ολυμπιάδα φρόντιζε τον άγιο Ιωάννη και τους συνεργάτες του.

ε) Ανάλογο κοινωνικό έργο ανέπτυξε η αγία Ελένη, μητέρα του Μεγάλου Κωνσταντίνου, που η Εκκλησία τιμά στις 21 Μαΐου. Από μαρτυρίες που διασώζει ο ιστορικός Ευσέβιος, φαίνεται ότι, η αγία Ελένη ήταν ιδιαίτερα μεγαλόψυχη και γενναιόδωρη. Σε άλλους πρόσφερε χρήματα, σε άλλους προμήθευε τα αναγκαία ενδύματα, φρόντιζε πένητες, γυμνούς και απροστάτευτους ανθρώπους· άλλους απάλλαξε από τα δεσμά ή την κακοπάθεια των μεταλλείων, άλλους ελευθέρωνε από την καταπίεση και άλλους ανακαλούσε από την εξορία.

στ) Σημαντική ήταν η συμβολή της αγίας Ελένης στην ανέγερση και διακόσμηση χριστιανικών ναών στα Ιεροσόλυμα αλλά και στη Βηθλεέμ. Σύμφωνα με τον Συναξαριστή η αγία Ελένη ερεύνησε και βρήκε τον Σταυρό του Κυρίου στον φρικτό Γολγοθά. Το γεγονός αυτό της προξένησε μεγάλη χαρά. Κατά την παράδοση, ενώ έπλεε προς την Κωνσταντινούπολη κομίζοντας το μεγαλύτερο μέρος του Τιμίου Σταυρού, πέρασε από την νήσο Κύπρο, όπου ίδρυσε τη Μονή Σταυροβουνίου. Τεμάχιο του τιμίου ξύλου άφησε η αγία Ελένη στα Ιεροσόλυμα, άλλο μετέφερε στην Κωνσταντινούπολη και άλλα διαμοιράσθηκαν σε πολλά μέρη του κόσμου, όπως μαρτυρεί ο άγιος Κύριλλος Ιεροσολύμων.

ζ) Η Αγία Ελένη με τη συνδρομή και του Μ. Κωνσταντίνου συνέχισε την αποστολική παράδοση της φροντίδας των ενδεών και των εμπερίστατων ανθρώπων μέχρι τα

βαθειά της γεράματα κληροδοτώντας τη συνήθεια αυτή στους μεταγενεστέρους. Έτσι, γυναίκες σε κάθε εποχή από κοινού με αγίους άνδρες συνέβαλαν στην πρακτική εφαρμογή της εντολής της αγάπης. Κάτι ανάλογο συμβαίνει και στις μέρες μας, αφού στο κοινωνικό έργο της Εκκλησίας δραστηριοποιούνται χιλιάδες εθελόντριες. Και το όφελος είναι διπλό. Αφενός βοηθούνται τα αδύναμα μέλη της κοινωνίας και αφετέρου παρέχεται η ευκαιρία στις γυναίκες να νοηματοδοτήσουν την καθημερινότητά τους, να αποφύγουν την απομόνωση και να ενισχυθούν ψυχολογικά και πνευματικά.